

WOJEWODA PODLASKI
15-213 Białystok, ul. Mickiewicza 3

NK-II.4131.103.2015.AR

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r., poz. 594 z późn. zm.)

stwierdzam nieważność

§ 7 ust. 1 pkt 9 oraz § 14 załącznika do uchwały Nr VI.29.2015 Rady Gminy Szudziałowo z dnia 29 czerwca 2015 r. w sprawie Statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Szudziałowie.

UZASADNIENIE

29 czerwca 2015 r. Rada Gminy Szudziałowo podjęła uchwałę Nr VI.29.2015 w sprawie Statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Szudziałowie, która 3 lipca 2015 r. wpłynęła do organu nadzoru.

Przeprowadzona analiza wykazała, iż wskazana wyżej uchwała została podjęta z naruszeniem prawa, w związku z czym 27 lipca 2015 r. wszczęte zostało postępowanie nadzorcze w sprawie stwierdzenia nieważności jej części.

Rada Gminy Szudziałowo w § 7 ust. 1 pkt 9 załącznika do przedmiotowej uchwały ustaliła krąg osób zmarłych, którym przysługuje sprawienie pogrzebu przez gminę, umieszczając w jego zapisie *osoby bezdomne i nie mające prawa do zasiłku pogrzebowego ZUS*.

W ocenie organu nadzoru powyższa regulacja narusza postanowienia zawarte w art. 10 ustawy z dnia 31 stycznia 1959 r. o cmentarzach i chowaniu zmarłych (Dz. U. z 2011r. Nr 118, poz. 687 z późn. zm.) poprzez zawężenie kręgu osób, którym gmina obowiązana jest sprawić pogrzeb.

W art. 10 ust. 1 cytowanej ustawy, ustawodawca określa podmioty, którym przysługuje prawo chowania zmarłych, a także konkretne obowiązki ciężące na podmiotach

publicznych. Zgodnie z tym przepisem prawo pochowania zwłok ludzkich ma przede wszystkim najbliższa pozostała rodzina osoby zmarłej, a mianowicie: pozostały małżonek, krewni zstępni, krewni wstępni, krewni boczni do 4 stopnia pokrewieństwa oraz powinowaci w linii prostej do 1 stopnia. Następnie wymienione są organy i instytucje państwowe oraz organizacje społeczne, którym pod pewnymi warunkami również przysługuje prawo pochowania zwłok. Natomiast ust. 2 ww. ustawy stanowi, iż zwłoki niepochowane przez podmioty wymienione w ust. 1 mogą być przekazane do celów naukowych publicznej uczelni medycznej lub publicznej uczelni prowadzącej działalność dydaktyczną i badawczą w dziedzinie nauk medycznych. Zgodnie zaś z art. 10 ust. 3, w sytuacji niepochowania zwłok przez podmioty, o których mowa w ust. 1 lub nieprzekazania publicznej uczelni zwłoki są chowane przez gminę właściwą ze względu na miejsce zgonu.

Stwierdzić zatem należy, iż przytoczony wyżej art. 10 ustawy o cmentarzach i chowaniu zmarłych ustanawia po stronie gminy obowiązek związany z pochówkiem zwłok ludzkich niepochowanych w sposób w tym przepisie określony.

Dlatego też Rada Gminy nie jest władna do określenia kręgu osób, którym przysługuje prawo pochówku przez gminę, ani tym bardziej do jego zawężenia.

Ponadto, Rada Gminy Szudziałowo w § 14 załącznika do analizowanej uchwały określiła zamknięty katalog zadań należących do pracowników socjalnych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Szudziałowie, tj.:

- 1) *Wspomaganie osób i rodzin wymagających pomocy w osiągnięciu możliwie pełnej aktywności społecznej,*
- 2) *Współdziałanie z grupami i społecznościami lokalnymi, mające na celu rozwijanie w nich zdolności do samodzielnego rozwiązywania własnych problemów,*
- 3) *Organizowanie różnorodnych form pomocy, a także udział w rozwijaniu infrastruktury odpowiadającej zmieniającym się problemom społecznym,*
- 4) *Zapobieganie procesowi marginalizacji osób i grup, a także przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom w środowisku lokalnym,*
- 5) *Prowadzenie pracy socjalnej,*
- 6) *Przeprowadzanie wywiadów środowiskowych u osób i rodzin wymagających wsparcia, opracowywanie planów pomocy rodzinie i przygotowywanie projektów decyzji.*
- 7) *Prowadzenie kontraktów socjalnych.*

Należy jednak zwrócić uwagę na treść art. 119 § 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2015, poz. 163 ze zm.), zgodnie z którym do zadań pracownika socjalnego należy w szczególności:

- 1) praca socjalna;
- 2) dokonywanie analizy i oceny zjawisk, które powodują zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej oraz kwalifikowanie do uzyskania tych świadczeń;
- 3) udzielanie informacji, wskazówek i pomocy w zakresie rozwiązywania spraw życiowych osobom, które dzięki tej pomocy będą zdolne samodzielnie rozwiązywać problemy będące przyczyną trudnej sytuacji życiowej; skuteczne posługiwanie się przepisami prawa w realizacji tych zadań;
- 4) pomoc w uzyskaniu dla osób będących w trudnej sytuacji życiowej poradnictwa dotyczącego możliwości rozwiązywania problemów i udzielania pomocy przez właściwe instytucje państwowe, samorządowe i organizacje pozarządowe oraz wspieranie w uzyskiwaniu pomocy;
- 5) udzielanie pomocy zgodnie z zasadami etyki zawodowej;
- 6) pobudzanie społecznej aktywności i inspirowanie działań samopomocowych w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych osób, rodzin, grup i środowisk społecznych;
- 7) współpraca i współdziałanie z innymi specjalistami w celu przeciwdziałania i ograniczania patologii i skutków negatywnych zjawisk społecznych, łagodzenie skutków ubóstwa;
- 8) inicjowanie nowych form pomocy osobom i rodzinom mającym trudną sytuację życiową oraz inspirowanie powołania instytucji świadczących usługi służące poprawie sytuacji takich osób i rodzin;
- 9) współuczestniczenie w inspirowaniu, opracowaniu, wdrożeniu oraz rozwijaniu regionalnych i lokalnych programów pomocy społecznej ukierunkowanych na podniesienie jakości życia.

Przyjęte w przez Radę Gminy Szudziałowo unormowanie § 14 zawęża zakres zadań pracowników socjalnych, wynikający z cytowanego art. 119 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej.

Organ stanowiący gminy powinien działać wyłącznie na podstawie prawa i w jego granicach, stąd też niedopuszczalnym jest podejmowanie regulacji bez wyraźnego upoważnienia ustawowego lub z jego przekroczeniem.

W świetle art. 7 Konstytucji RP organy władzy publicznej działają w granicach i na podstawie prawa. Oznacza to, iż każde działanie organu władzy (...) musi mieć oparcie

w obowiązującym prawie. Naczelną zasadą prawa administracyjnego jest zakaz domniemania kompetencji. Normy kompetencyjne powinny być interpretowane w sposób ścisły, literalny. Jednocześnie zakazuje się dokonywania wykładni rozszerzającej przepisów kompetencyjnych oraz wyprowadzania kompetencji w drodze analogii.

Istotność wskazanych wyżej naruszeń prawa stanowi, iż stwierdzenie nieważności części załącznika do uchwały Nr VI.29.2015 Rady Gminy Szudziałowo z 29 czerwca 2015 r. we wskazanym wyżej zakresie jest w pełni zasadne.

Na niniejsze rozstrzygnięcie służy Gminie prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Białymstoku, za pośrednictwem Wojewody Podlaskiego, w terminie 30 dni od daty jego doręczenia.

Zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym stwierdzenie przez organ nadzoru nieważności uchwały organu gminy wstrzymuje ich wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Otrzymuje:

Rada Gminy Szudziałowo

Z up. WOJEWODY PODLASKIEGO

Urszula Dunaj
Kierownik Zespołu Radców Prawnych